

מסכת מעילה

פרק ו'

א. השולח שליח לקנות אצל חנוני ממעות הקדש (בשוגג) מי מעל המשלח או השליח? ת. אם השליח עשה שליחתו – המשלח מעל ואם השליח לא עשה שליחתו – השליח.

ב. בעל הבית שאמר לשליח תן לכל אחד מנה אחת והשליח אמר להם קחו שתים והאורחים לקחו שלש. מי מעל? ת. כולם מעלו, בע"ב מעל שהרי נעשה שליחתו במנה אחד, השליח – מעל שהרי הוסיף והאורחים גם מעלו – מפני שהם עוד הוסיפו על דעת השליח.

ג. השולח שליח ע"י חרש או שוטה או קטן שיקנה אצל חנוני ממעות בהקדש (בשוגג) מי מעל? ת. אם הם עשו שליחתו – המשלח מעל שהרי נעשה שליחתו, ואם הם לא עשו שליחתו – החנוני ימעל מתי שהוא ישתמש במעות מפני שאין חש"ו יכולים למעול בהקדש ואם הם לא עשו שליחתם א"כ יוצא שהכסף שהם נתנו לחנוני נשאר של הקדש.

ד. השולח שליח שיקנה בחצי פרוטה נרות ובחצי פרוטה פתילות והשליח הביא בכל הפרוטה או פתילות או נרות מי מעל? ת. בעל הבית לא מעל מפני שלא נעשית שליחתו אלא בחצי פרוטה, והשליח נמי לא מעל מפני שלא שינה משליחתו אלא רק בפחות משווה פרוטה.

ה. השולח שליח ונתן לו שתי פרוטות לקנות אתרוג והשליח קנה בפרוטה אחת אתרוג שווה שתי פרוטות ובפרוטה שניה קנה רמון, מי מעל? ת. לת"ק: שניהם מעלו בע"ה – מעל מפני שנעשה שליחתו שקנה לו אתרוג שווה שתי פרוטות והשליח נמי מעל מפני שהוסיף וקנה גם רמון. לר' יהודה: רק השליח מעל מפני ששינה משליחתו. ובע"ה לא מעל מפני שהוא אומר לשליח אני שלחתי אותך שתקנה גדול וטוב וקנית אתרוג קטן ורע.

ו. מה הדין המפקיד מעות של הקדש 1. אצל השלחני. 2. אצל בע"ה. 3. אצל חנוני, מי מעל? ת. 1. אם הכסף צרור והשולחני הוציא מעל, ואם הכסף פתוח המפקיד מעל. 2. בין צרור ובין פתוח תמיד השולחני מעל. 3. לר"מ דינו כבעל הבית מס' 2, לר' יהודה דינו כשולחני מס' 1.

ז. פרוטה של הקדש שנפל לתוך כיס של כסף חולין מתי יש מעילה? ת. לר' עקיבא – מיד בהתחלה כשמשמש בפרוטה הראשונה יש מעילה, לחכמים – רק מתי שהוא מסיים להתשמש בכל המטבעות שהיה בכיס אז הוא מעל.